

KOVID SÜRECİNDE BİR DÖNÜM NOKTASI: UĞUR ŞAHİN VE ÖZLEM TÜRECİ

Kardelen ÇELEBİ*

Bir çeşit salgın hastalık olan ve Aralık 2020 tarihinde tanımlanan ‘Korona virüs’ ya da diğer ismiyle ‘Kovid-19’a, Çin’in Vuhan kentinde rastlanmıştır. Hastalık başlangıçta zatürre şeklinde tezahür ettiğinden, zatürre aşısı ve ilaçlarıyla tedaviye başlanmıştır. Oldukça hızlı yayılan ve tedaviye yanıt vermeyen söz konusu salgın için maske, mesafe, temizlik gibi birtakım önlemler alma yoluna gidilmiştir. Bunların yetersiz kaldığı, vaka ve vefat sayılarının arttığı günlerde ise kapanma uygulamasına geçilmiştir. Karantina veya tam kapanma, her bakımdan zor ve sancılı süreçlerdir.

Salgının bulaşıcılığının azalması ve toplumun bağışıklık kazanması adına ilerleyen dönemlerde aşı çalışmaları gündeme gelmiştir. İlk aşı, Ağustos 2020’de Rusya’da ‘Sputnik V Vac’ adıyla ortaya çıkmıştır. Ancak ‘Sputnik’ aşısı henüz onay almamış olup deney aşamasını sürdürmektedir. Sputnik’i takiben Çin Sinovac, Almanya ise BioNTech isimli aşılari geliştirmiştir. ‘Moderna’, ‘AstraZeneca’ ve ‘Johnson&Johnson’ yine deneme sürecinde olan diğer aşılarıdır.

Pfizer ve BioNTech tarafından üretilen, halk arasında anılan adıyla Alman aşısının acil kullanım onayı aldığı ve %95 civarında başarı oranına sahip olduğu bilinmektedir. Uğur Şahin ve Özlem TÜreci tarafından Almanya’da kurulmuş bir biyoteknoloji şirketi olan BioNTech, kanser ve benzeri hastalıkların tedavisi için mRNA molekülü üzerinde araştırmalar yürütmektedir. Bu noktada salgın sürecinde dönüm noktası yaratan söz konusu kişilere değinmek yerinde olacaktır. Uğur Şahin, 19 Eylül 1965 yılında Hatay’da doğmuş, daha sonra Almanya’ya göç etmiş Türk asıllı akademisyen ve bilim insanıdır. Mainz merkezli BioNTech Şirketi’nin kurucu ortağı ve yöneticisi olmasının yanı sıra dünyanın en zengin Türkü unvanına sahiptir. Özlem TÜreci ise 6 Mart 1967’de Siegen’de doğmuş, Türk asıllı akademisyen ve bilim insanıdır. TÜreci, BioNTech Şirketi kurucularından olmakla beraber aynı zamanda baş tıbbi sorumlusudur. Firma aracılığıyla kanser hastalığının çözümüne ilişkin faaliyetler yürüten bir bağışıklık bilimcisidir. Dünyanın en güçlü yüz kadını arasında kırk sekizinciliği yakalayan TÜre, girişimci unvanına da sahiptir. Eşi Uğur Şahin’le geliştirmeyi amaçladıkları kanser aşısından esinlenerek salgında çığır açan Kovid aşısını üretmişlerdir.

BioNTech’in Pfizer şirketiyle ortaklığı neticesinde resmi olarak tanınan salgının ilk aşısı, dünya piyasalarına açılmıştır. TÜreci-Şahin çiftinin başarısı fizik ve kimya dallarında Nobel Ödülüne sahip Pierre ve Marie Curie çiftine benzetilmiş ve kendileri de Nobel Ödülüne aday gösterilmişlerdir. Kovid-19’a karşı bir yıldan daha az bir sürede gösterdikleri başarıdan ötürü 2020’de Financial Times tarafından yılın insanları seçilmişler, 2021 yılı ocak ayında ise Time dergisinin kapağında yer almışlardır. Zamanın en büyük tıbbi atılımlarından birini gerçekleştiren Uğur Şahin ve Özlem TÜreci Şahin çifti, gerçekten de Kovid sürecinde bir dönüm noktasına imza atmışlardır.

---

* Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü İkinci Sınıf Öğrencisi